

GDK 174.7 *Picea pungens* (Eng.) + 172.8

Uč.b.: bodeča smreka, zdravstveno stanje, poškodovanost dreva, glive

POROČEVALSKA DIAGNOSTIČNA IN PROGNOŠTIČNA SLUŽBA ZA VARSTVO GOZDAOV
Gozdarski inštitut Slovenije
Večna pot 2, Ljubljana
in
Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire
Večna pot 83, Ljubljana

p 422

lm = 3361

ID = 580262

Datum: 25.3.1999

ZADEVA: Sušenje poganjkov bodeče smreke (*Picea pungens* Eng.)

Na vrtu G. Koželj na Vodnikovi 9 v Ljubljani je bil v začetku marca 1999 nabran vzorec vejic *Picea pungens*. Drevo iz katerega je bil nabran vzorec hira. Vzorci vejic so nabrani na spodnjem delu debla. Simptomi poškodbe na nabranih vejicah so naslednji: starejše 3- do štiriletne vejice so suhe in brez iglic. Iglice na najmlajših poganjkih so zelene, vendar zelena barva blede, posamezne iglice pri vrhu poganjka rumenijo.

Mikroskopski pregled v fitopatološkem laboratoriju je pokazal:

1. Na najmlajših poganjkih, na krovnih luskah popkov smo ugotovili prisotnost piknidijev - nespolnih trosišč glive *Phoma* sp. piknidiji so veliki od 100 do 250 μm in so črne barve. Trosi so hialini, veliki 2-3 x 1-1,5 μm . V zadnjih letih ugotavljamo, da vrste rodu *Phoma* in soroden rod *Phomopsis* povzročajo sušenje iglic in mlajših poganjkov iglavcev. Menimo, da sušenje najmlajših poganjkov povzroča vrsta iz rodu *Phoma*.
2. Na posušenih, starejših vejicah, ki so bile nabrane na spodnjih vejah smo v lubju ugotovili gliste ali ogorčce (*Nematoda*). Ogorčice naseljujejo predvsem prst, nekatere vrste so patogene. Pojavljajo se v koreninah rastlin in povzročajo poškodbe predvsem mlajših rastlin. V našem vzorcu so bile ogorčice v že posušenih vejicah - menimo da so se v vejice naselile sekundarno in niso povzročitelj sušenja vejic.
3. Na posušenih vejicah smo v notranji plasti lubja ter zunanji plasti lesa ugotovili ravne sisteme floeofagnih podlubnikov (*Scolytidae*). V tem primeru so sekundarni in niso povzročitelji hiranja in sušenja gostitelja.

Ukrepi: pri proizvodnji sadik v drevesnicah priporočamo zatiranje vrst iz rodu *Phoma* in *Phomopsis* s škropljenjem s preparati Benomil, Karboksini + Triam, Prokloraz - Mn in dr. . V primeru pojavljanja vrst iz omenjenih rodov na starejših drevesih pa škropljenja ne priporočamo. Za temeljito škropljenje odraslega drevesa s fungicidi potrebujemo izredno velike količine škropiva ki se pri škropljenju z vetrom lahko prenese na druge rastline na vrtu in v širši okolici. Nemogoče je tudi popolnoma poškropiti notranjost krošnje. Priporočamo, da sušče se vejice odrežete in zažgete - na ta način zmanjšamo inokulum. Drevje vzdržujemo v optimalni kondiciji z gnojenjem.

Viri:

ELIS, B. M./ ELIS, J.P., 1985. Microfungi on Land Plants. An Identification Handbook. Croom Helm, London & Sydney, 818 s.

JAKLIČ, M. 1995. Priročnik o fitofarmaceutskih sredstvih v Republiki Sloveniji. Prva izdaja. RS, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Tiskarna Jože Moškrič d.d., Ljubljana, 552 s.

Dr. Maja Jurc

